

Thomas Ditroi
(1950–2012)

THOMAS DITROI

(1950–2012)

Catalog expoziție

Muzeul de Artă Cluj-Napoca

Aprilie – Mai 2019

Iakob Attila

Editura MEGA
Cluj-Napoca
2019

Restaurator: BENCZE Fruzsina

Personal tehnic: Manuil MARCU, Ioan SOCACIU, Costel RUSU

DTP: BAJA János

© Muzeul de Artă Cluj-Napoca / Art Museum of Cluj-Napoca, 2019

ISBN 978-606-020-085-7

Descrierea CIP este disponibilă la Biblioteca Națională a României.

EDITURA MEGA | www.edituramega.ro

e-mail: mega@edituramega.ro

Cuprins

Thomas Ditroi	7
Scoică / The Shell, 1991–2002.....	21
Scoică în plasă / The Shell in net, 2004–2007.....	45
Anghiari (serie neterminată) / Anghiari (unfinished series), 2009–2012.....	53
Sculpturi / Sculptures.....	65

Ditroi Thomas este artistul a două lumi, două spații geografice și culturale diferite, dar în oarecare măsură complementare pentru dezvoltarea propriei personalități și expresii artistice. Născut în Transilvania ghidată de crezul încătușat al unui regim politic represiv, emigrează în Israel, unde devine „sclavul” propriului destin de artist și pedagog. Devine un explorator, un temerar, care la fiecare pas încearcă să creeze ceva nou și profund, fără să uite că rezultatul efortului nu poate fi o lucrare lipsită de echilibru între conținut și formă. Nu ezită să intre într-o lume a misterului, a metaforelor sau a mesajelor care nu descriu numai o stare, ci crează și un univers imaginar fascinant pentru cei care îndrăznesc să-i urmeze pașii. Deși sculptura este prima sa dragoste, Ditroi Thomas nu ezită să se aventureze și în lumea picturii, în lumea culorilor și a formelor bidimensionale. Această tranziție este nu doar una de succes, ci devine pilonul complementar al

moștenirii artistice pe care o lasă în urmă după moartea sa prematură din 2012.

Atracția față de mister, necunoscut și dorința de a descoperi cât mai mult posibil, fac ca lucrările artistului să fie nu doar dinamice, ci și pline de vitalitate – redată în mare parte prin paleta de culori folosită în mod conștient pe alocuri îndrăzneț. Scoicile sau Anghiari reprezintă serii de lucrări, care nu numai circumscriu esența unei metafore, dar le oferă și o soliditate de formă, care devine aproape palpabilă celui care privește opera, o interacțiune cu lumea, transpusă pe suprafața de lucru, un portal nu doar spre un instantaneu, ci și spre un univers fascinant al subiectului în sine. Ditroi elaborează cu acuratețe fiecare element al obiectului sau ființei prezentate, crează o formă care nu doar rezonază cu mesajul sugerat de compoziție, ci are în oarecare măsură și un corespondent în lumea simbolistică personală. Lucrările din aceste serii sunt incursiuni în necunoscutul artistic și universal.

Anghiari, capodopera renașcentistă, este ridicată pe un pedestal nu pentru a fi adulată, ci pentru a fi studiată și înțeleasă în profunzime ca o creație artistică a cărei spirit este destinat vieții eterne. Pe alt plan, unul mai amplu și misterios, se află ciclul de lucrări dedicate „scoicii”. Această creație a mării, asupra căreia veghează un Poseidon crunt și crud, este mai mult o expresie, o

metaforă a spiritului artistului în forma sa cea mai rafinată. Scoica devine într-o oarecare măsură un avatar al universului lui Ditroi, de care se va atașa și îi va dedica aproape două decenii de muncă, în urma cărora va lua naștere și splendida serie de lucrări expuse la Muzeul de Artă din Cluj-Napoca cu ocazia unei expoziții cu lucrări din moștenirea artistului.

Iakob Attila

Ditroi Thomas is a spirit of two worlds, two different geographic and cultural spaces, but to some extends complementary to the development of his own personality and artistic expression. Born in a Transylvania guided by the enchain belief of a repressive political regime, he immigrates to Israel, where became the “slave” of his own destiny of artist and teacher. He becomes an explorer, a pioneer whom, at every step, tries to create something new and deep, without forgetting that the result of his effort cannot be unbalanced between content and form. He does not hesitate to enter in a world of mystery, a world of metaphors or one of massages that describe not only a feeling, but also create a fascinating imaginary universe for those who dare to follow his steps. Although sculpture was his first love, Ditroi Thomas does not hesitate to venture into the world of painting, in a world of colors and bi-dimensional shapes. This transition

is not only a successful one, but becomes the complementary pillar of the artistic heritage that he leaves behind after a premature death in 2012.

The attraction for the mystery, for the unknown and the desire to discover as much as possible, make the artist’s art works to be not only dynamic, but also full of vitality – mostly based on the palette of colors that he used sometimes in daring and conscious way. Shells and Anghiari represent series of art works which not only circumscribe the essence of a metaphor, but also give them a solid form, which is almost tangible to the people that look at the artwork, an interaction with the world, transposed on the work surface, a gateway not only to a snapshot, but also to the fascinating universe of the theme. Ditroi accurately transpose every element of the object or being that he shapes, he creates a form that not only resonates with the suggested compositional message, but also has to some extend a correspondent

in his personal symbolic world. The artworks in these series are incursions into the artistic and universal unknown.

Anghiari, the Renaissance masterpiece, is raised on a pedestal not to be revered, but to be studied and understood in a deep way as an artistic creation whose spirit is destined to eternal life. On another level, a wider and more mysterious one is situated the cycle of works dedicated to the “shell”. This creation of the

sea, over which a cruel and terrible Poseidon watches, is more an expression, a metaphor of artist’s spirit in its most refined form. The shell becomes to some extent an avatar of Ditroi’s universe, to which he will attach and to whom will dedicate almost two decades of work, that will give birth to the gorgeous series of artworks exhibited at the Art Museum of Cluj-Napoca on the occasion of an exhibition that contain works from the artist’s material legacy.

Iakob Attila